

ΜΥΘΟΣ & ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

**ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΟΥΡΙΤΕΣ ΚΑΙ ΧΙΤΤΙΤΕΣ
ΩΣ ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗ**

**ΟΜΙΛΙΑ
ΜΕ ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΛΑΪΤΣ**

ΛΑΒΩΜΕΝΟ

24

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΩΡΑ 8 μ.μ.

NEA ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ & ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 64 ΚΑΛΛΙΘΕΑ

ΜΥΘΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΟΥΡΡΙΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΧΙΤΤΙΤΕΣ
ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗ

Η εκπληκτική άνοδος των ανατολιστικών επιστημών τις τελευταίες δεκαετίες αποκάλυψε στον μέσο άνθρωπο και στον ειδικό επιστήμονα πολιτισμικούς κόσμους και σύνολα φιλοσοφίας, θεολογίας και εσωτερισμού ευρύτερα, ανώτερα και βαθύτερα του αρχαιοελληνικού ως προς την προσέγγιση της ανθρώπινης Ιστορίας και του ανθρώπινου Προορισμού.

Τις τελευταίες δεκαετίες δεν ανακαλύφθηκαν γραπτά μνημεία και δεν αποκρυπτογραφήθηκαν κείμενα μόνο των κεντρικών πολιτισμικών παραγόντων της Αρχαίας Ιστορίας (Ακκαδίων-Ασσυροβαβυλωνίων, Σουμερίων, Αιγυπτίων, Εβραίων, Φοινίκων, Περσών, Αραμαίων) αλλά κυρίως και προπάντων συμπληρωματικών πολιτισμικών συνόλων, του περιθωρίου ας πούμε της τότε εποχής, δηλαδή των Χιττιτών, των Χουρριτών, των Λουβιτών, των Χάττι, των Ουραρταίων, των Ουγκαριτών, των Ελαμιτών, των Μεροϊτών, των Υεμενιτών. Η πολιτισμική έκρηξη και κορυφή αυτών των λαών υπήρξε οπωσδήποτε ετερόφωτη, αν και βέβαια όλα τα ξενικά στοιχεία είχαν γίνει αντικείμενο εντόπιου προβληματισμού, αφομοίωσης εντός των παλαιότερων πλαισίων, ιδιαίτερου χρωματισμού και ανασύνθεσης ανάλογης των τοπικών προδιαγραφών και απαιτήσεων.

Μετά τα χρόνια του Σαμσί Αντάντ Α' (1812-1780) η Ασσυρία και ειδικώτερα τα ιερατεία της Ιστάρ της Νινευή, της Ασσυρίας και των Αρβήλων ανέλαβαν την διάδοση της μονοθεϊστικής πνευματικής κληρονομιάς και σουμεροακκαδικής παράδοσης στους Χουρρίτες, ένα γηγενή λαό των βορειοδυτικών μεσοποταμιακών άκρων στις νότιες υπώρειες του Αντίταυρου, όπου τα πολυάριθμα σπήλαια (ασσυροβαβ. χουρρού) έδωσαν το όνομά τους στην ευρύτερη περιοχή (Ματ Χουρρί) και τον εκεί λαό. Αυτή η πολιτισμική επίδραση πρέπει να γίνει νοητή μέσα στους τότε πολιτικούς στόχους του ασσυριακού ιερατείου: ιδιαίτερα, την ανεύρεση συμμάχων ενάντια στην ανερχόμενη στη Βαβυλώνα πολυθεϊστική παράταξη, το πάντοτε επικίνδυνο Ελάμ και τους απειλητικούς λαούς του Ζάγρου, της οροσειράς, η οποία χωρίζει την Μεσοποταμία από το Ιράν.

Η πολιτισμική αυτή επίδραση υπήρξε ουσιαστικά ο πολιτισμικός εξασυρισμός των Χουρριτών. Μία ανάλογη διαδικασία είχε λάβει χώρα στο υψίπεδο της Καππαδοκίας εκ μέρους των Ασσυρίων, μέσω

των εκεί εμπορείων (κάρουμ) τους, επί των εντοπίων Χάττι. Ὄμως στα χρόνια της ασσυριακής προβολής πολιτιστικών προτύπων επί των Χουρριτών, το ήδη επί δύο αιώνες εγκατεστημένο πλέγμα σχέσεων Ασσυρίων και Καππαδοκίας διαταρασσόταν από κάποιους Ινδοευρωπαίους, οι οποίοι επέλαυναν προς τα κει ορμώμενοι από τον Αντίταυρο, όπου κατοικούσαν ανάμεσα στους Χουρρίτες. Πρώτα κατέλαβαν το Κανές, κεντρική πόλη και εμπορείο στην Καππαδοκία, 24 χμ. B.A. της Καισάρειας, το οποίο στην ινδοευρωπαϊκή γλώσσα τους μετέτρεψαν σε Νεσά, και ύστερα επονομάσθηκαν οι ίδιοι "Κάτοικοι Νεσά" (η γλώσσα τους ήταν τα Νασιλί), όνομα το οποίο διατήρησαν για πάντοτε. Στη συνέχεια αυτοί κατέλαβαν την Χαττούσας, πρωτεύουσα των μη ινδοευρωπαίων Χάττι, και μετέφεραν εκεί το κέντρο τους. Ἐκτοτε ονομάζονται και αυτοί Χάττι στις αρχαίες πηγές, ὅμως εμείς τους διακρίνουμε ως Χιττίτες.

Η πολιτιστική επίδραση του μεσοποταμιακού κόσμου πάνω στον ανατολιακό-χιττιτικό κόσμο προέρχεται από δύο ρεύματα: πρώτον) την άμεση ασσυριακή επίδραση επί των εντοπίων Χάττι από τα τέλη του 21 και μέχρι τα τέλη του 19 αιώνα μέσω των εμπορικών συναλλαγών και δεύτερον) την έμμεση χουρριτική επίδραση επί του αρχαίου χιττιτικού κράτους (τέλη 18 – πρώτο μισό 17 αιώνα), η οποία οδήγησε στο εκπληκτικό αποτέλεσμα της εκ μέρους των Χιττιτών (πλέον και Χάττι και Ινδοευρωπαίων) απόρριψη των ίδιων των αρχικών γεγονότων της ιστορίας τους (όπως η κατάληψη της Κανές) ως έργου επιτελεσμένου από φορείς αντίπαλης ιδεολογίας και στην σχεδόν ολοσχερή καταστροφή των κειμένων των πρώτων εκείνων βασιλέων.

Οι Χιττίτες υπήρξαν οι πρώτοι Ινδοευρωπαίοι, οι οποίοι εκσημιτίσθηκαν πολιτιστικά, ήταν όμως αυτό ένα είδος εκχουρριτισμού, καθώς στο δεύτερο από τα προαναφερθέντα ρεύματα αφομοιώθηκε σιγά-σιγά και το πρώτο. Πραγματικά, οι χιττιτικές καταγραφές μεσοποταμιακών επών ή και οι ανασυνθέσεις τους διαφέρουν σπάνια και ελάχιστα από τις προγενέστερες χουρριτικές εκδόσεις, ανάμεσα στις οποίες και στα μεσοποταμιακά πρότυπα υπάρχει η μεγαλύτερη διαφορά. Βεβαίως αυτή αφορά την μορφή περισσότερο, λιγότερο το περιεχόμενο και καθόλου τον ιδεολόγικό προσανατολισμό.

Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο διαφοροποίησης είναι η συγκέντρωση των σημαντικών θεμάτων όλων των ασσυροβαβυλωνιακών επών σε ένα μόνον, στο οποίο τα ίδια μυθικά πρόσωπα ή στοιχεία παίζουν δια-

φορετικό ρόλο ανάλογα με το διαφορετικό επίπεδο του μύθου, το οποίο αντιστοιχεί σε άλλο πλέον χρονικό πλαίσιο από ό,τι το πρηγούμενο επίπεδο. Έτσι, η χουρριτοχιττική εποποιΐα Ουλλικούμηι είναι το πρώτο διαχρονικό πανιστορικό κείμενο, όπου από την Ἀναρχη Αρχή, μέσω της Δημιουργίας και του Κατακλυσμού φθάνουμε στο Πλήρωμα του Χρόνου και την επακολουθούσα Χιλιετία Ειρήνης. Βέβαια, όπως και σε κάθε άλλη χώρα, αντίπαλα ιερατεία από εκείνα, τα οποία συνέθεταν ένα μύθο, όταν αντέγραφαν ένα εικονικά αποδεκτό κείμενο, το αλλοίων με σκοπό να του προσδώσουν διαφορετική ιδεολογική κατεύθυνση. Γι αυτό, για να δικαιώσουμε τους αρχικούς Συνθέτες, θα αποκαλέσουμε, στη διάρκεια της ομιλίας, το έπος αυτό έτσι όπως θα έπρεπε να αποκληθεί : Τασμισσού.

ΚΟΣΜΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΜΑΤΗΣ

ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ-ΦΥΛΕΤΙΚΑ-ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ-ΓΡΑΦΟΛΟΓΙΚΑ-ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- 1. ΣΟΥΜΕΡΙΟΙ** N.. Μεσοποταμία - Μη ινδοευρωπαϊκό - μη σημιτικό- μη μογγολικό φύλο - συγκολλητική γλώσσα όμοια ουραλοαλταϊκών και μογγολικών γλωσσών - σφηνοειδής γραφή ως εξέλιξη αρχικής εικονογραφικής - ιδεογραμματικής γραφής (3200-2000). Τελική αφομοίωση στους Ακκάδες.
- 2. ΕΛΑΜΙΤΕΣ** N. Υπερτιγριανή - Μη ινδοευρωπαϊκό - μη σημιτικό- μη μογγολικό φύλο, άσχετο προς τους Σουμέριους - συγκολλητική γλώσσα όμοια ουραλοαλταϊκών και μογγολικών γλωσσών, άσχετη ως προς τα σουμεριακά - σφηνοειδής γραφή ως εξέλιξη αρχικής εικονογραφικής - ιδεογραμματικής γραφής, άσχετης προς τα σουμεριακά (3200-640) Εξόντωση από Ασσυρίους.
- 3. ΑΚΚΑΔΕΣ (ΑΣΣΥΡΙΟΙ-ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΙ)** Μεσοποταμία - Σημιτικό φύλο (A. Σημίτες) - σημιτική γλώσσα - σφηνοειδής συλλαβογραμματική γραφή, πολλαπλά επηρεασμένη από τα σφηνοειδή σουμερογράμματα (2600-612) Εξαφάνιση Ασσυρίων. 1ος αι. της εποχής μας (T.E.M.). Αφομοίωση των Βαβυλωνίων στους Αραμαίους.
- 4. ΧΑΤΤΙ** K. Μικρασία - Μη ινδοευρωπαϊκό - μη σημιτικό - μη μογγολικό φύλλο, άσχετο προς Σουμέριους και Ελαμίτες - αταύτιστη προς μεγάλο γλωσσικό κλάδο γλώσσα - μη αποκρυπτογραφημένη ιδεογραμματική γραφή και αποκρυπτογραφημένη σφηνοειδής υπό ασσυριακή επίδραση (2400-1500) Τελική αφομοίωση στους Χιττίτες.
- 5. ΔΟΥΒΙΤΕΣ** K. Μικρασία - Ινδοευρωπαϊκό φύλο - Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα - μη ολοσχερώς αποκρυπτογραφημένη ιδεογραμματική γραφή (2500-1200) Εξόντωση από τους "Λαούς της Θάλασσας".

6. ΧΙΤΤΙΤΕΣ (ΝΑΣΙΛΙ) Κ. Μικρασία - Ινδοευρωπαϊκό φύλο - Ινδοευρω-
ΝΕΟ-ΧΙΤΤΙΤΕΣ παϊκή γλώσσα (η παλαιότερη σωζόμενη) - σφη-
νοειδής γραφή υπό ασσυριακή επίδραση και ιδεογραμ-
ματική γραφή (1900-1200) Υπολείμματα: Νεοχιττί-
τες: ΝΑ Μικρασία. ΒΔ Συρία - ιδεογραμματική γραφή-
(1200-700). Αφομοίωση μέσα σε Αραμαΐους.
7. ΧΟΥΡΡΙΤΕΣ Β; και Δ. Μεσοποταμία και Συρία - Μη ινδοευρωπαϊ-
κό - μη σημιτικό - μη μογγολικό φύλο άσχετο προς
Σουμέριους, Ελαμίτες και Χάττι - παρατινδοευρωπαϊκή
γλώσσα κατά πολλούς προγονική μορφή των Ουραρταϊ-
κών - σφηνοειδής γραφή υπό την επίδραση των ασσυ-
ριοβαβυλωνιακών (2100-1200). Εξόντωση από Ασσύριους
και αφομοίωση μέσα σε Νεοχιττίτες.
8. ΑΜΟΡΡΙΤΕΣ Συρία - ΒΔ σημιτικό φύλο - σημιτική γλώσσα σωσμέ-
νη μέσα σε ασσυριοβαβυλωνιακά κείμενα γραμμένα από
αμορρίτες γραφείς (λίγες λέξεις) -- δχι ιδιαίτερη
γραφή της γλώσσας (2100-1500). Αφομοίωση στους Βα-
βυλώνιους και τους Χουρρίτες.
9. ΧΑΝΑΑΝΙΤΕΣ Χαναάν - ΒΔ. σημιτικό φύλο - σημιτική γλώσσα-
ΝΕΟ-ΧΑΝΑΑΝΙΤΕΣ σφηνοειδής αλφαβητική (η πρώτη στον κόσμο)
"ΦΟΙΝΙΚΕΣ" & γραφή και ιδεογραμματική γραφή (2900-1150)
ΕΒΡΑΙΟΙ Αναδιαμόρφωση: Νέα Χαναάν: "Φοίνικες" στο Βορρά:
"Εβραίοι" στο Νότο της Χαναάν - Φοινικικά και
εβραϊκά ως νεοχαναανικές γλώσσες - αλφαβητική
γραφή. Φοίνικες (1150-200 Τ.Ε.Μ.) Εβραίοι (Ισραήλ
1150-640, Ιούδα 1150 έως σήμερα).
10. ΟΥΡΑΡΤΟΥ (ΑΡΑΠΑΤ, ΑΛΑΡΟΔΙΟΙ, ΠΡΟΑΡΜΕΝΙΟΙ) Α. Μικρασία και ΒΔ.
Περσία - παρατινδοευρωπαϊκό φύλο - παρατινδοευρω-
παϊκή γλώσσα - ιδεογραμματική ελάχιστα σωζόμενη
και σύντομα εγκαταλειμένη & συλλαβογραμματική
σφηνοειδής γραφή υπό ασσυριακή επίδραση (1300-600)
Αφομοίωση στους Λαούς του Ζάγρου.
11. ΑΡΑΜΑΙΟΙ Συρία και μεταγενέστερα στη Μεσοποταμία - ΒΔ σημι-
τικό φύλο - σημιτική γλώσσα - αλφαβητική γραφή
βασισμένη στην φοινικική και εξελιγμένη σε επισε-
συρμένη (συριακά) (1100 έως σήμερα, ονομασμένοι

"Αραμαίοι", είτε "Ασσύριοι" (Νεστοριανοί), είτε "Χαλδαίοι" (Νεστοριανοί Ουντές), είτε Μανδεύστες).

12. ΛΑΟΙ ΤΟΥ ΖΑΓΡΟΥ Ζάγρος και Περσικό οροπέδιο - πλήρης φυλετική και γλωσσολογική σύγχυση - προφανής έλλειψη γραφών - Γνωστοί κυρίως από τα ασσυριακά χρονικά (2400-1400 Γκουτέ, Λουλουμπέ, Ελλιπέ, 1400-612 κύριοι: Μαναΐ, Μουτσατσίρ, Ουμάν - Μαντά, Χουμπουσκιά).

13. ΚΙΜΜΕΡΙΟΙ ΣΚΥΘΕΣ Τα κύρια φύλα των επιδρομών από Καύκασο προς Ν. Μεσοποταμία και Μικρασία το τέλος του 8 και του 7 αι. Ανάμεσά τους χάθηκαν οι Ασσύριοι και οι μεταφερμένες στην Ασσυρία δέκα φυλές του Ισραήλ μετά το 640.

14. ΜΗΔΟΙ Ζάγρος και περσικό οροπέδιο - Ινδοευρωπαϊκό φύλο - Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα - έλλειψη γραφής (835-500) Αφομοίωση μέσα στους Πέρσες.

15. ΠΕΡΣΕΣ Ν. Ζάγρος και περσικό οροπέδιο, μεταγενέστερα Ν. Υπερτιγριανή και Ν. Μεσοποταμία - Ινδοευρωπαϊκό φύλο - Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα - σφηνοειδής συλλαβογραμματική γραφή, μεταγενέστερα αραμαϊκή γραφή και τελικά αραβική γραφή (843 μέχρι σήμερα).

16. ΥΕΜΕΝΙΤΕΣ (ΣΑΒΑ) ΝΔ. αραβική χερσόνησος - Ν. σημιτικό φύλο πολυπληθέστερο των Αράβων και διαφορετικό από αυτούς - Υεμενικά - συλλαβογραμματική γραμμική γραφή από το 200 "νοτιοαραβικά" (μη αραβικά) (9 αι. μέχρι σήμερα).

17. ΑΡΑΒΕΣ ΒΔ. αραβική χερσόνησος - Ν. σημιτικό φύλο - σημιτική γλώσσα - καμμία γραφή μέχρι τον 3ο αι. Τ.Ε.Μ., στη συνέχεια χρησιμοποίηση της αραμαϊκής συριακής γραφής (852 μέχρι σήμερα).

18. ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ Αίγυπτος - Χαμιτοσημιτική μείζη μετά το 2900 - χαμιτοσημιτική γλώσσα - ιδεογραμματική "ιερογλυφική" γραφή και δύο επισεσυρμένες γραφές: ιερατικά και δημοτικά. Κοπτική γραφή από τον 1 αι. Τ.Ε.Μ. και αραβική από το 642 (3100 μέχρι σήμερα οπότε κυρίως γλωσσικά εξαραβισμένοι).

19. ΛΙΒΥΕΣ

Λιβύη - Χαμιτικό φύλο - χαμιτική γλώσσα - μη αποκρυπτογραφημένη ελάχιστα σωζόμενη ιδεογραμματική γραφή (2200-525 Αφομοίωση μέσα στους Αιγύπτιους).

20. ΚΟΥΣΙΤΕΣ (ΝΟΥΒΙΤΕΣ - ΜΕΡΟΪΤΕΣ) Σουδάν - Χαμιτικό φύλο - χαμιτική γλώσσα -εν αποκρυπτογράφησει η μεροϊτική ιδεογραμματική γραφή (2500 μέχρι σήμερα αφομούμενοι μέσα σε Αιγύπτιους εν μέρει και τελικώς εξαραβισμένοι).

21. ΦΡΥΓΕΣ (ΜΟΥΣΚΙ) Δ. Μικρασία - ινδοευρωπαϊκό φύλο - φρυγικά-γραμμική αλφαριθμητική γραφή (1100-200 Αφομοίωση μέσα στους Έλληνες).

22. ΛΥΔΟΙ Δ. Μικρασία - ινδοευρωπαϊκό φύλο - λυδικά γραμματική αλφαριθμητική γραφή (700-200) Αφομοίωση μέσα στους Έλληνες.